

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ЖАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

2002 йил 19 январь
шанба
Сотувда эркин нархда
№ 14 (2842)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

ХАЛҚ — ҲОКИМИЯТНИНГ БИРДАН-БИР МАНБАИ

Мустақилликка эришганимизга, демократик йўлни танлаганимизга 10 йилдан ошаяпти. Утган давр ютуқлар, муваффақият, қувонч билан бир қаторда кураш, ўсиш, фидокорона меҳнат тўла давр бўлди. Истиқлолнинг дастлабки йиллари мустақилликнинг мустақамлашга сарфланган бўлса, бу вазифа адо этилган, давлат ва жамият қурилишини эркинлаштириш сари олим ташладик. Ўзбекистон Республикаси иккинчи чакриқ Олий Мажлисининг еттинчи сессиясида бу соҳада амалга оширилган ишлар, ижтимоий-сиёсий жабдаги ислохотларнинг натижалари сарҳисоб қилинди. Сессияда Ўзбекистон Республикаси демократик давлат қуришнинг янги палласига қадам қўйётганлиги таъкидланди ва оқиб демократик жамият барпо этишнинг навбатдаги стратегик вазифалари белгилаб олинди. Сессияда муҳим масалалар кўтарилди. Бу — республикада икки палатали парламентни шакллантириш ва Президентнинг конституциявий ваколат мудлатини ўзгартириш масалаларидир. Бундай давлат аҳамиятига молик масалаларнинг референдум орқали ҳал қилиниши Ўзбекистонда демократик тараққиётнинг янги босқичи бошланганидан далолат беради. Бу босқич эркинлик сари интилишларимизга, фаровон ҳаёт сари йўналтирилган сая-ҳаракатларимизга янги шиддат ва шижоат бағишлаши, шубҳасиз.

Атак-чекчак қадам ташлаётган гудакни суғиб-эркалаётган ҳар бир ота-она ўз фарзандини келажакда баркамол инсон сифатида кўришни орзу қилади.

Ушбу суратларга разм солинг. Бу йигит-қизлар Самарқанд тумани маркази — Гулободда кунги кеча фойдаланишга топширилган Ижтимоий-иқтисодий касб-хунара коллежининг талабаларидир. 400 нафар ёшнинг бағрига олган бу билим масканда нафақат Самарқанддан, балки қўшни Жиззах, Навоий, Қашқадарё ва Бухоро вилоятларидан келган ўғил-қизлар ҳам таълим олишмоқда. Чунки бу ерда уларнинг

Билим олишлари учун барча шарт-шароит етарли.

Коллеж қурилишида «Ширкатқурилиш» ҳиссадорлик жамиятининг қўли гул бунёдкорлари жонбозлик кўрсатишди. Бу хайрилик ишга 1 миллиард 600 минг сўм сарфланди. Яна юқоридаги гапга қайтсак. Шунча қулайлик яратган юрт келажакда ушбу фарзандларнинг бирини ҳуқуқшунос, бирини молиячи, яна бирини мураббий сифатида кўришни орзу қилади. Энг муҳими, эл қорига ярайдиган инсон бўлсин. Бу — юрт тилаги. Чунки улар Ўзбекистон фарзандларидир.

Юсуф ҲАМИДОВ.
Тоҳир НОРҚУЛОВ (ЎЗА) олган суратлар.

27 январь — умумхалқ референдуми кун

Референдумга қўйилган ҳар икки масала ҳам халқ ҳокимиятичилигини янада мустақамлашга хизмат қилади. Зеро, демократия тушунчасининг асл мазмуни ҳам халқ ҳокимиятини ифода қилади. Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 7-моддасида «Халқ давлат ҳокимиятининг бирдан-бир манбаидир» деб ёзиб қўйилган. Таъкидлаш жоизки, халқ ўзи қўлида тулланган ҳокимиятни икки усулда — вакиллик демократияси ва бевосита демократия шаклида амалга оширади. Вакиллик демократиясида халқ ўзи сайлаб қўйган вакиллари орқали ҳокимиятни амалга оширади. Бундан халқ ўзи маъқул топган, муносиб деб билган инсонларга ўз ҳокимиятини, ваколатларини ишониб топширади. Масалан, Ўзбекистон Республикаси Президентининг халқ томонидан сайланиши ҳам унинг ўз ваколатларини халқдан олганлигини кўрсатади.

Демократиянинг иккинчи тури — бевосита демократияда халқ ўзи қўлида тулланган ҳокимиятини ҳеч қандай вакиллари, бевосита амалга оширади. Ана шундай бевосита демократиянинг эркин ифодаси референдумдир. Демократиянинг бу турида халқ ҳукмига ҳавола этилган масала ҳеч қандай востанчилик, давлат аралашувисиз ҳал қилинади. Референдумда халқ ўзи қарор қабул қилади, халқ ўзи ҳукм чиқаради ва шу боис референдум халқ ҳокимиятичилигининг олий шакли ҳисобланади. Тан олишимиз керакки, баъзи кишилар референдум ва сайлов ўртасидаги фарқни тушуниб етмайдилар. Сайловларда фуқаро унинг номидан иш кўрадиган вакиллари сайласа, референдумда халқ ўз ваколатларини тўғридан-тўғри амалга оширади.

Ўзбекистон Республикасида фуқароларнинг давлат бошқарувида бевосита ва ўз вакиллари орқали иштирок этишларининг барча қонуний асослари яратилган. Конституциянинг 9-моддасида референдум тўғрисида қўйилган фикр билдирилган: «Жамият ва давлат ҳаётининг энг муҳим масалалари халқ муҳокамасига тақдим этилади, умумий овозга (референдумга) қўйилади». Таъкидлаш жоизки, «Ўзбекистон Республикасининг референдуми тўғрисида» Қонуни 1991 йил 18 ноябрда қабул қилинган бўлиб, 2001 йил 30 августда Олий Мажлис бу қонунга ўзгартириш ва қўшимчалар киритди ҳамда унинг янги таҳририни қабул қилди. Бу қонунда нима учун референдум ўтказилиши, унинг аҳамияти, қабул қилинган қарорларнинг юридик кучи, қандай масалалар референдумга қўйилмаслиги, референдум ўтказилишини истисно қиладиган ҳолатлар, уни ўтказишни асосий принциплари, референдум тайинлаш ва ўтказиш тартиби, унда иштирок этишчиларнинг ҳуқуқлари белгилаб берилган.

Мамлакатимизда икки палатали парламентни шакллантириш масаласининг халқ ҳукмига ҳавола этилиши юртимизда демократиянинг мукамаллашига бораётганлиги нишонасидир. Бу қадам давлат ва жамият қурилишини эркинлаштириш сиёсатига ҳамоҳангдир. Чунки халқнинг референдум орқали қабул қилган қарори олий юридик кучга эга бўлиб, муҳим сиёсий аҳамият касб этади. Референдум йўли билан қабул қилинган қарор ҳуқуқий нукта назардан Конституциядан кейинги ўринда туради. Бинобарин, референдумда ҳокимиятининг бирдан-бир манбаи булган халқ ўзи иродасини эмин-эркин ифода этади. Дунё таърибасининг кўрсатишича, референдумда қабул қилинган қарор халқнинг манфаатларига тўлиқ мос келиши учун икки шартнинг бажарилиши талаб этилади. **Биринчи шартга** кўра, халқ ҳукмига ҳавола этилган масала овоз берувчилар учун тушунарли, оддий ва содда тилда ифода этилмоғи лозим. **Иккинчи шартга** кўра, масаланинг моҳияти, унинг ижтимоий-сиёсий аҳамияти халққа тўғри, ҳар томонлама муфассал тушунирилиши, турли хил сўз уйинларига йўл қўйилмаслиги зарур. Шу нукта назардан келиб чиқадиган бўлса, 27 январда ўтказиладиган референдумда овоз бериш бюллетенига киритилган саволлар оддий тилда, халқ тушунадиган тарзда баён қилинган ҳамда иккиламчи, яширин маъноларга эга эмас.

Тайёргарлик қизғин

Референдум муносабати билан Навоий вилоятида ҳам уни ўтказишга қўмақлашувчи ташаббускор гуруҳ тузилган. Ҳозиргача вилоятнинг барча туманларида, жумладан, Навоий, Зарафшон, Учқудуқ, Зафаробод, Кармана шаҳарларида ташаббускор гуруҳларнинг дастлабки мажлислари ўтказилди. Бундан мақсад референдумнинг демократик таъминини таъминлаш ва оқшор қўқлик билан ўтказишга эришишдан иборатдир.

Айни кунларда вилоят ҳудудидagi барча фуқаролар йиғинлари, маҳаллалар, қишлоқ аҳоли пунктлари, ҳарбий қисмлар, корхона ва муассасаларда умумхалқ овоз беришга қўйилаётган масалаларнинг муҳокамаси уюштирилмоқда. Асосий эътибор фуқароларнинг ўз хоҳиш-иродасини эркин баён этишлари учун зарур муҳитни яратишга қаратилган.

Германияликлар нигоҳида

Турли давлатларнинг етакчи сиёсий ва ижтимоий арбоблари мамлакатимизнинг хорижий эллардаги элчи-хоналарига мурожаат қилиб, Ўзбекистоннинг ижтимоий-сиёсий ҳаётига оид муҳим масалалар юзасидан ўз фикр-мулоҳазаларини билдиришмоқда. Уларда мамлакатимизда барча соҳаларда амалга оширилаётган ислохотларни, республикада тараққиёт ҳамда демократияни ривожлантириш йўлидаги сая-ҳаракатларни қўллаб-қувватлаш ва хайрихоҳликлар ўз ифодасини топади.

Германиянинг собиқ ташқи ишлар вазири Ханс-Дитрих Геншер Ўзбекистон Республикасининг ГФРдаги элчихонасига йўллаган мактубида «2002 йилнинг 27 январда бўлаётган референдум халқроқ ҳамжамиятнинг тенг ҳуқуқли азоси сифатида Ўзбекистоннинг бугунги тарққиётида, шубҳасиз, жуда муҳим воқеа эканлигини» таъкидлашди.

Ўз навбатида, Бавария парламенти вице-президенти Р.Рисс ўзини Ўзбекистон билан боғланган инсон сифатида ҳис қилишини изҳор этади. «Ўзбекистон халқининг демократик давлат ва жамият қуриш йўлидаги сая-ҳаракатларини, шубҳа йўқки, мамлакатнинг порлоқ келажакни таъминлайди».

«Мен референдумда халқроқ кузатуви сифатида иштирок этиш имконияти яратилганидан жуда мамнунман, — дейди Германиянинг Рейнланд-Пфальц федерал ерлари парламенти вице-президенти Ф.Грютмакер. — Бу шубҳасиз, Ўзбекистоннинг маданияти ва бугунги кун билан яна ҳам яқиндан танишини таъминлайди. Айни пайтда мен республикада замонавий босқичда содир бўлаётган барча ўзгаришлар ва ислохотларни катта қизиқиш билан кузатиб бораман».

Ҳозирги пайтда Германияда яшовчи собиқ ватандошларимиз йўллаган мактубда бугунги мураккаб халқроқ шарт-шароитлар замонида мамлакатимиз юртайтган оқилона сиёсатдан фахр-ифтихор изҳор этилган.

Демократиянинг эркин ифодаси

Юртимиз аҳли яна саккиз кундан сўнг бўлиб ўтажак умумхалқ референдумини мамлакатимизнинг эртанги тақдир ва истиқбол билан боғлаётганликлари сир эмас. Модомики шундай экан, Марказий сайлов комиссияси бу муҳим сиёсий тақдирга қандай тайёргарлик кўрмоқда? Мухбиримизнинг маъмур комиссия раиси Абдурафиқ АҲАДОВ билан қилган суҳбати шу хусусда бўлди.

— Ойини, мени фуқароларимизнинг умумхалқ референдумига қизиқиши билан қўраётгани билан раҳматларимизни билдиргимиз керак. Бу эа халқимизнинг келажакда ишонч билан яшаётганлиги Ватанимиз тақдирига бефарқ қарамаётганлигининг далолидир. Бу чиндан ҳам қувончли воқеа. Зеро, истиқболимиз, фарзандларимизнинг иқболи ва мамлакатимизнинг эрур келажак сиз билан бизнинг қандай қарорга келишимиз, яъни муносабатимизга боғлиқ. Бу муҳим сиёсий тақдир эркин ва ошқора ўтказилиши, табиий. Шу боис бўлажак тақдирини референдум тўғрисидаги қонун талаблари асосида ташкил этиш бўйича кенг куламини тайёргарлик ишларини давом эттиришимиз керак. «Ўзбекистон Республикасининг референдум тўғрисидаги», «Ўзбекистон Республикасининг Марказий сайлов комиссияси тўғрисидаги» ва бошқа қатор қонунларда бунинг учун барча ҳуқуқий қарорлар яратилган.

— Биз ҳозир референдум ўтказишга тайёргарлик ишлари сўнгги босқичга кирди, дея олаемизми? — Албатта. Ҳозирги пайтда Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри бўйича 14 та референдум округи ва жойларда 7810 та, шу жумладан, мамлакатимизнинг хорижий давлатлардаги ваколатхоналари ҳузурда 37 та референдум участкаси тузилган. Референдум ўтказуви округ ва участка комиссияларининг таркиблари тасдиқланди. Марказий сайлов комиссияси аъзолари қўмақда округ комиссияларида фаол иш олиб боришмоқда. Комиссия аъзолари референдум ўтказуви округ ва участка комиссия аъзолари билан биргаликда жойларда турли учрашув, мулоқот ва амалий анжуманлар ўтказишга тайёр. Референдум ўтказуви участка комиссиялари ишлари ташкил этиш юзасидан Тавсиялар ишлаб чиқилган бўлиб, уларга амалда риоя этилаётган.

Хабарингиз бор, референдум округларининг, референдумда иштирок этиш ҳуқуқига эга булган фуқаролар сон ва референдум ўтказуви округ комиссиялари жойлашган манзилларнинг рўйхатлари қўриқда белгилаб берилган. «Халқ сўзи» ва «Народное слово» газеталарида эълон қилинди. Дастлабки маълумотларга қараганда, овоз бериш ҳуқуқига эга булган фуқаролар сон 13 миллиондан зиёд. Референдум ўтказуви участка комиссиялари жойларда овоз берувчи фуқаролар рўйхатларини ҳамма-нинг танишини учун тақдим этмоқдалар. Ҳозир референдумда тақдиримиз тарқатиш жараёни давом этмоқда.

— Марказий сайлов комиссияси қонунга мувофиқ референдум ўтказилганидан кейин кун билан ўн кун ичида қабул қилган қарорини эълон қилади. Бу қарор Марказий сайлов комиссияси томонидан расмий эълон қилинган кундан эътиборан кучга киради. Референдум муҳим конституциявий демократик институтлардан бири ҳисобланади. Бош Қорамизимизда мамлакатимиз фуқароларининг жамият ва давлат ишларини бошқаришда референдум ўтказиш йўли билан ҳам иштирок этиши белгилаб қўйилган. Уйлаيمانки, умумхалқ референдуми кунги ўзини шу азиз Ватанимизнинг фуқароси деб билган ҳар бир киши миллий диванчиликнинг ривож, юртимиз келажак ва эртанги эрур истиқболимиз учун ҳалис овозларини беради.

«Халқ сўзи» мухбири Фурқат САНАЕВ суҳбатлашди.

Республикамизда

«Сариосий темирбетон» ҳиссадорлик жамияти вилоятдаги турдош корхоналар орасида ўз мавқени тиклаб, иқтисодий ривожланиш йўлига ўтиб ишлаётган жамоа ҳисобланади. Утган йили корхонада алибастр ва оҳак ишлаб чиқариш цехлари қурилишга ташкил қилинди. Яқинда корхонада суббўёқ-водоэмулсия тайёрлайдиган мослама ўрнатилди киришилди.

Пойтахт вилоятининг Қуйичирчиқ туманида фермерлар учун қўшимча 600 гектар ер ажратилди. Ҳозирга қадар фермерлар тасарруфидagi умумий ер майдони 4 минг 248 гектарни ташкил этади. Туман ҳокимининг ушбу фермойиши барча фермер-

ларни руҳлантириб юборди.

Қувалик оқсоқолларининг қувончи чексиз. Негаки, Қариларни кадрлари йилда улар учун «Меҳр-муруват» маркази ташкил этилди. Нурунийлар бу ерда қўнғилли қордиқ чиқаришлари, даволашчилари, энг асосийси, бир-бирлари билан дийдорлашиб, бир пилла чой устида суҳбатлашишлари мумкин.

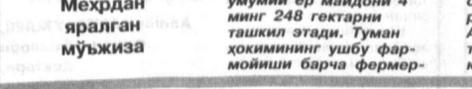
Яқин келажакда Фарғона «Азот» ишлаб чиқариш биришмасида концентратцияланмаган азот селитраси ишлаб чиқариш йўлига қўйилади. Айни пайтда лойқалаштириш ишлари бошлаб юборилган. Лойиха-смета

ҳужжатларини ўз вақтида экспертизадан ўтказишни таъминлаш Ўзбекистон Давлат архитектура ва қурилиш қўмитаси зиммасида бўлса, лойиха-лаштираш назорати «Ўзкимёсаноат» компанияси чегира тушиди.

Сирдарёлик М. Раҳмонкулов яратган чопиқ трактори мосламаси деҳқонлар ўртасида шов-шувга сабаб бўлди. Янги мослама бирданга олтиш нафар чопиқчининг ишини бажаради. Бундай хабарни эшитган хорижликлар унга харидор чиқиб қолди. Лекин Раҳмонкулов чопиқ тракторини ўз юртимиздан ташқарига чиқармоқчи эмас.

Афғонистон Муваққат ҳукумати раҳбари Ҳамид Карзай 28 январь кунги Вашингтонга ташриф бурарди. Бу ҳақда Оқ уй вакили Ари Флейшер хабар қилди. АҚШ пойтахтида Карзай Жорж Буш ва бошқа расмий кишилар билан учрашди. Афғонистонни тиклаш билан боғлиқ масала ўзаро мулоқотларнинг асосий мазмуни бўлиши кутилмоқда.

Япония ҳукумати Афғонистоннинг тикланиши учун 6 миллиард иена (48,93 миллиард АҚШ доллари) ажратиб беришига таянган. Япония Вазирлар Маҳкамаси томонидан қабул қилинган. Ҳукумат вакилларининг айтишича, бу Афғонистонга бериладиган моддий ёрдамнинг дастлабки қисми бўлиб, унинг

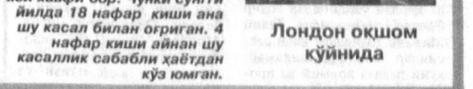

Меҳрдан аралган мўъжиза

АҚШнинг Гуантанамо (Куба)да жойлашган ҳарбий денгиз базасига «Ал-Қоида» ва «Талибан» экстремистик ташкилотларига тегишли террорчилардан иборат асирларнинг учинчи гуруҳи олиб келинди.

Америка ҳарбийларининг 600 нафари Филиппинга етиб келди. Улар мамлакат ҳарбийлари «Абу Сайяд» экстремистик гуруҳини йўқ қилишга қўмақлашмоқда.

Франциянинг Пью де тарингта илк бор аҳолини менингитга қарши вакцинация қилишга киришди. Хабарларда айтилишича, бу ерда менингит эпидемияси хавфи бор. Чунки сўнгги йилда 18 нафар киши ана шу касал билан оғирган. 4 нафар киши айнан шу касаллик сабаби ҳаётдан кўз юмган.

Лондон оқшом кўйинида

ЖАҲОН 24 СОАТ ИЧИДА

ЭНГ СЎНГИ ЯНГИЛИКЛАР

ЙИЛ ЯКУНЛАРИГА БАҒИШЛАНДИ

Вазирлар Маҳкамаси Қурилиш, қурилиш материаллари саноати, уй-жой коммунал хўжалиги, транспорт ва алоқа мажмуининг кенгайтирилган йилгилиши бўлиб ўтди. Унда иқтисодий-ижтимоий ривожланишнинг 2001 йилдаги якуни ҳамда истиқболдаги вазифалар муҳокама этилди. Йилгилишда Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши раисининг ва вилоятлар ҳокимларининг ўринбосарлари, мажмуа таркибига кирувчи вазирлик, кўмита, уюшма, идора ва ташкилотлар раҳбарлари қатнашди.

Бош вазирнинг биринчи ўринбосари К.Тулаганов бошқарган мажмуа таркибига таъинланганлик, мажмуа таркибига кирувчи корхона ва ташкилотларда ўтган йил мобайнида қарийб 1195 миллиард сўмлик капитал маблағ ушлатилди. Бу режаларга нисбатан 111,6 фоизни ташкил этади. Бунда хорижий сармоя ва кредитларнинг ҳиссаси катта бўлди. Ҳисобот даврида соҳага 250 миллион АҚШ доллари миқдорда сармоя киритилди. Капитал қўйилмалар умумий ҳажмининг 35 фоизи янги асбоб-ускуналар сотиб олиш ва

таъмирлаш ишларига сарфланди. Кўплай йirik замонавий иншоотлар, жумладан, йилга 125 минг тонна полиэтилен ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган Шўртан газ-кимё мажмуи, олти юз минг тонна фосфор кукуни тайёрланадиган Қизилқум фосфор заводининг биринчи навбати, "ЎзДЭУавто" қўшма корхонасида "Матиз" автомобиллини ишлаб чиқарувчи янги конвейер, йўловчи ташувишга мўлжалланган вагонлар таъмирланадиган завод, "Учқудқу-Мискин-Султон Увайтот" темир йўли ва бошқа кўплай объектлар фойдаланишга топширилди.

Мажлисада мамлакатимиз пойтахти — Тошкент шаҳрида улкан бунёдкорлик ишлари амалга оширилгани алоҳида қайд этилди. Хусусан, метрононинг умумий узунлиги 7,5 километри Юнусобод йўналиши, учта кўчарга кўприкчи айланди йўл, Ўзбек Миллий академик драма театрининг янги биноси ишга туширилди.

Айни вақтда янги консерватория қурилиши ниҳоясига етказилмоқда. Иқтимоий-маънавий соҳада ҳам улкан ишлар бажарилди. Ўтган йили юзлаб аҳоли яшаш манзилларида газ қувурлари тортилди, 1929 километри сув тармоғи қурилди, ўнлаб қишлоқлар аҳолиси табиий газ ва ичимлик суви билан таъминланди. Қадрлар тайерлаш милли дастури доирасида 2 минг 500 ўқувчига мўлжалланган академик лицейлар, 53 минг 700 ўқувчига мўлжалланган касб-хўна қоллежлари ишга туширилди. Кўплай шифохона, мактаб ва бошқа маънавий объектлар фойдаланишга топширилди.

Йилгилишда ишда юксалиш сезилмаётган айрим вазирлик ва идоралар, ташкилотлар, компания ва уюшмаларнинг фаолияти атрофича таҳлил этилди. Йўл қўйилган хато ва камчиликларга барҳам бериш, жорий йилда амалга оширилган ишлар борадиган тадбирлар режаси белгиланди.

(ЎЗА).

Вазирлар Маҳкамаси Иқтимоий мажмуининг 2001 йилги иш фаолияти якуни ва галдаги вазифаларга бағишланган йилгилиши бўлиб ўтди. Унда мажмуа таркибига кирувчи вазирлик, кўмита, уюшма, компания, концерн, идора ва ташкилотлар раҳбарлари иштирок этди.

Бош вазир ўринбосари Х.Кароматов бошқарган йилгилишда Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Жамиятнинг сиёсий, иқтисодий ва маънавий соҳаларида ислохотларни эркинлаштириш ва чуқурлаштириш, мамлакат хавфсизлигини таъминлаш бўйича дастурларни амалга ошириш борасидаги чора-тадбирлар тўғрисида"ги Фармони ҳамда "Соғлом авлод", "Она ва бола" давлат дастурларининг ижроси билан боғлиқ масалалар муҳокама этилди.

Сўзга чиққанлар мамлакатимизда Президент Ислам Каримов раҳнамолигида изчиллик билан амалга оширилаётган иқтимоий-иқтисодий ислохотларнинг самараси ўлароқ, фан, маданият, санъат, тиббиёт, таълим ва спорт соҳаларида катта муваффақиятларга эришилаётгани таъкидланди. Хусусан, Қадрлар тайерлаш милли дастурининг биринчи босқичида мамлакат таълим тизими барча йўналишларини қамраб олган кенг миқёсда ишлар амалга оширилди. Халқ таълими ҳамда олий ва ўрта махсус таълим муассасаларида ўқув дастурлари миллий гоя ва истиқлол мафқураси нўхтани назардан аниқланди. Мажмуа таркибига кирувчи вазирлик ва идораларнинг ишлаб чиқариши маҳаллийлаштириш ва маҳсулот экспорти бўйича белгилаган дастурларни бажаришда ҳам икхобий натижаларга эришилди.

Ўтган даврда таълим соҳаси ва тиббий хизмат кўрсатишни янада яхшилашга алоҳида эътибор қаратилди. Жойларда талай қишлоқ врачлик пунктлари, она ва бола скрининг марказлари, янги ўқув масканлари фойдаланишга топ-

ширилди. "Соғлом авлод учун" жамғармаси томонидан давлат таъбирларига қўшимча равишда тиббиёт муассасаларини замонавий асбоб-ускуналар билан таъминлаш, турли юкмили касалликларга қарши эмлаш каби хайри ишлар амалга оширилди.

Шунингдек, айрим идора ва ташкилотлар фаолиятида ечимини қўтаётган муаммолар мавжудлиги ҳам қайд этилди. Жумладан, тиббиёт тизимида нодавлат сектори янада ривожлантириш, тиббиёт сугуртасини амалга ошириш бўйича ҳуқуқий базани яратиш, тиббий таълимни ислох қилиш, қишлоқ врачлик пунктларини малакалик қадрлар ҳисобига мустахкамлаш масалаларида сустваклилик йўл қўйилди. Олий ўқув юртлири профессор-ўқитувчиларнинг касб-хўна қоллежлари педагогларининг касбий маҳоратини ошириш бўйича белгилаган режалар тўлиқ бажарилмапти. Республика таълим муассасалари кўмухоналари фондини замон талабларига жавоб берадиган адабиётлар билан таъминлаш ишларини ҳам қўйилдида деб бўлмапти.

"Ўзбеккино", "Ўзтелевидео" компаниялари, "Ўзбектеатр" ижодий бирлашмаси, Давлат матбуот кўмитаси, Бадий академия ва Ўзвнчалар уюшмаси замонавий қаҳрамон сиёсийини акс эттирувчи тасвирчан кино ва видеофильмлар, бадий ва саҳна асарлари яратиш борасидаги ишларини янада жонлантириши керак.

Йилгилишда муҳокама этилган масалалар юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

(ЎЗА).

Корхоналар банкротлиги ва санақсия бўйича ҳукумат комиссиясининг 2001 йилда иқтисодий ночор корхоналарни молиявий соғломлаштириш, улар кўрган зарарни бартараф этиш, истиқболсиз ва тўловга лаёқатсиз корхоналарни тугатиш юзасидан амалга оширилган ишлар якунларига бағишланган мажлиси бўлиб ўтди.

Мажлиси Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари, Ҳукумат комиссияси раиси Р.Азимов бошқарди.

Ҳукумат комиссияси мажлисида ҳудудий комиссиялар, республика тармоқ бирлашмалари, корхона ва ташкилотлар раҳбарлари иштирок этди.

Татқиқландики, мулкда давлат ушлаган бўлган корхоналар молия-хўжалик фаолияти мониторингини, шу жумладан алоҳида мониторинг ўрнатилган 832 та йirik корхона фаолияти натижаларига кўра, 2001 йил давомида Ҳукумат комиссияси мажлисларида 40 дан ортми республика тармоқ бирлашмалари корхоналарини молиявий соғломлаштириш чоралари кўриб чиқилди. Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳудудий комиссиялари раҳбарларининг ҳисоботлари эшитилди.

Аниқ мақсадларни кўзлаб иш юритилгани бонс 2001 йил давомида зарар кўриб ишлаган 380 та корхонадан 286 таси кўрилатган зарарни бартараф этиш ва бундай корхоналар сони 94 гагача камайди, 2001 йил бошида эса уларнинг сони 139 та эди. 282 та иқтисодий ночор корхонанинг 200 таси тўлов қобилиятини тиклади ва 2002 йил бошига келиб бундай корхоналар сони 82 тани ташкил этди.

30 та зарар кўриб ишлаган ва 69 та иқтисодий ночор йirik корхонадан 18 таси жорий йил бошига келиб кўрилатган зарардан қутулди ва 45 таси иқтисодий ночорлик аломатларини бартараф этди.

Санақсия имтиёзларидан самарали фойдаланиш эвазига 2001 йил давомида 29 та корхона тўлов қобилиятини тиклади. Бу корхоналар томонидан 28,7 миллиард сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди ва сотилди, 4,1 миллиард сўм солиқ тўланди, дебиторлик қарзларини ундириш, фойдаланилмаётган асосий фондлар, ортмича товар-моддий бйликларини сотиш, бошқаруш аппарати сонини қисқартириш ҳисобига ўз айланма маблағлари 1,9 миллиард сўмга қўлайитрилди, бюджетга ва бошқа кредиторларга чекиштирилган 2,1 миллиард сўм қарзлар қайтарилди.

— Иқтисодий ночор корхоналар ишлари кўмитаси ва унинг ҳудудий бўлиmlаларининг корхоналар иқтисодий ночорлиги ва зарар кўриб ишлаганининг олдини олишдаги ўрни ва масъулиятини ошириш;

— 832 та йirik корхона молиявий кўрсаткичлари мониторинги механизмини такомиллаштириш;

Мажлисада Сурхондарё вилояти ҳудудий комиссияси ва "Ўзмансаноат" уюшмаси раҳбарларининг иқтисодий ночор корхоналар кўраётган зарарни бартараф этиш ва уларни молиявий соғломлаштириш юзасидан ҳисоботлари тингланди. Улар бу борала амалга оширилган ишлар старли эмас, деб топилди. Жумладан, ўтган йилнинг бошига нисбатан Сурхондарё вилоятида иқтисодий ночор корхоналар сонининг 2 тага қўлайишга йўл қўйилди. Булар — "Ўзқурилишматериаллари" компаниясининг "Шаронг гишт заводи" очик акционерлик жамияти ва ҳудудий коммунал фойдаланиш бирлашмасининг "Усто" корхонаси.

"Ўзмансаноат" уюшмасида ҳам бундай корхоналар 2 та: "Тошкент машинасозлик корхонаси" очик акционерлик жамияти ва "Упақмашавтомат" очик акционерлик жамияти молия-иқтисод фаолияти бўш ташкил этилгани сабабли йил якунларига кўра иқтисодий ночор ҳолатга тушиб қолди.

"Ўзмансаноат" уюшмаси раҳбарияти ва идоравий корхоналар раҳбарларига қараларни қайтариш, маҳсулот сотишдан тушган маблағлар бўйича проноз кўрсаткичларини бажариш, дебиторлик қарзларини қайтариш борасидаги ишларнинг суствакли этилгани кўрсатиб ўтилди.

Қатор корхоналарнинг молия-хўжалик фаолияти аҳолининг муҳокама қилиш натижасида комиссия томонидан тўлов қобилиятини тиклаш истиқболлари бўлмаган 3 та корхонага нисбатан банкротлик жараёнини бошлаш тўғрисида қарор қабул қилинди.

Шунингдек, мажлисада 2002 йилда корхоналар банкротлиги ва санақсия механизмининг янада такомиллаштириш бошқа масалалари ҳам муҳокама этилди.

(ЎЗА).

миллион сўмга тенг акция ва объектларни сотиб олиш вақтида корхоналарнинг замонавийлаштириш бўйича олган инвестицияга оид мажбуриятларини бажарди.

Президент Ислам Каримов томонидан ҳукуматнинг 2001 йил 17 июль мажлисидаги нутқида баён этилган вазифалардан келиб чиқиб, кичик ва ўрта бизнесни ривожлантириш учун шарт-шароит яратиш, тадбиркорларни ҳуқуқий ҳимоялашни қўлайитириш, уларни кредит маблағлари ва моддий-техника ресурслари билан таъминлашга қаратилган чора-тадбирлар амалга оширилди.

Жумладан, ўтган йили кичик ва ўрта бизнес субъектларини рўйхатга олиш тартиби соддалаштирилди. Бошловчи тадбиркорларга бошлангич капитални шакллантириш учун имтиёзли кредитлар ажратили бошланди. 34,2 мингтага кичик ва ўрта бизнес субъекти ташкил этилди, шулардан 10,5 мингтаси рўйхатга олишининг соддалаштирилган тартиби жорий этилгандан сўнг ташкил этилди. Рўйхатга олинган кичик ва ўрта бизнес субъектларининг умумий сони 201,9 мингтага етди, уларнинг 177,7 мингтаси фаолият кўрсатмоқда.

Кичик ва ўрта бизнесни ривожлантириш ҳисобига 372 мингта янги иш ўрни ташкил этилди.

Шунингдек, мажлисада қимматли қоғозлар бозорини инвесторлар ҳуқуқларини химоя қилиш, биржалар ва биржа фаолияти, ҳўжалик ширкатлари, маъсулияти чекланган ва қўшимча маъсулияти жамиятлар тўғрисидаги қонунларни бажаришга қаратилган вазифалар муҳокама этилди. Вазирлар Маҳкамасининг улгуржи ва чакана савдо тизимини такомиллаштириш тўғрисидаги қарори ижросининг бориши кўриб чиқилди. Муҳокама этилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

(ЎЗА).

(Давоми. Боши 1-бетда).

Референдумда иштирок этиш ихтиёрий бўлиб, фуқароларнинг ҳуқуқий онги ва сиёсий маданиятини кўрсатувчи муҳим омил ҳисобланади. Унда иштирок этиш фуқароларнинг ўз давлати, халқи, миллати ва қолаверса, ўзининг тақдирига берадиган ҳисобининг эркин далилидир. Бошқача айтганда, референдумда мамлакатимиз фуқароларининг сиёсий фаолиги, ҳуқуқий саводхонлиги, ўз келажагига муносабати яна бир бор синовдан ўтди. Шу бонс референдумларни ўтказиш демократик давлатларнинг ажралмас белгиси, сиёсий ҳаётнинг таркибий қисми саналади. Аксинча, тоталитар давлатларда эса муҳим масалаларни референдум, умумхалқ овозига қўйиш йўли билан ҳал қилиш амалиёти сира қўлланилмайди.

Баъзи ҳолларда бевосита демократиянинг яна бир тури бўлган қонун лойиҳасининг муҳокамаси билан референдумнинг фарқини тушуниб етмаймиз. Қонун лойиҳасининг муҳокамасида фуқаролар қонун лойиҳаси ҳақидаги фикр-мулоҳазаларини билдирадилар, уни яхшилашга доир ўз таклифларини беришадилар. Бироқ ушбу таклиф ва мулоҳазаларни қабул қилиш ёки қабул қилмаслик охири-охири давлатнинг иродасига боғлиқ бўлади. Референдумда эса аксинча — фуқаролар иродаси, халқ ҳукми давлат идоралари ва мансабдор шахсларнинг хоҳиш-истакларидан қатъий назар қабул қилинади. Шундай экан, халқ чиқарган қарор олий юридик ҳоққа эга бўлиб, ижро этилиши мажбурий ҳисобланади. Бу қарорни ҳеч қим, ҳеч бир тузилма, ҳатто Олий Мажлис ҳам қайта кўриб чиқишга ҳақли эмас.

Референдумда ўртага ташланган биринчи масала — мамлакатимизда икки палатали парламент тизимини шакллантириш билан боғлиқ. Парламент ислохоти Ўзбекистонда амалга оширилган давлат ва жамият қурилишини эркинлаштириш сиёсатининг мангикий давомидир. Агар референдумда Ўзбекистон халқининг кўпчилиги икки палатали парламентни эълон оёв берса, қонун чиқарувчи органда қандай ўзгаришлар содир бўлади? *Аваламбор*, Олий Мажлис ҳозирдаги каби сессиялар шаклида ишламай, қуйи палата доимий ва профессионал шаклда ишловчи

палатага айланади. Натижада, қуйи палатага сайланган депутатларнинг доимий иши, асосий машғулотини қонунчилик фаолиятидан иборат бўлади. Улар учун депутатлик касб-қоғна айланади, дмак улар қонунлар тайёрлаш ва қабул қилишдан буёқ фаолият билан шуғулланмайди. Бу эса қабул қилинмайдиган қонунларнинг янада пишиқ-пухта бўлишига олиб келиши табиий.

Иккинчидан, доимий ишловчи қуйи палатанинг ташкил этилиши қонунчилик жараёнини тушунадиган ҳуқуқшунос, сиёсатшунос, иқтисодчиларни ва таълик жамоат арбобларини парламент ишига жалб қилиш имконини беради. Бироқ раҳбарлик лавозимида ишлайдиган кишилар, йirik корхона раҳбарлари ўз касб-қори, мансабидан воз кечиб, парламентда ишлаш масаласи устида жиддий «бонс қотириш»ларига тўғри келади.

Учинчидан, қуйи палата депутатларининг асосан сиёсий партия вакилларидан иборат бўлиши партиаларнинг мамлакатимиз ҳаётидаги фаолигини оширишга муҳим туртки бўлади. Чунки навбатдаги сайловларда партия фракцияларининг парламентдаги фаолияти сайловчилар учун овоз бериш мезони бўлиб ҳисоб қиладди. Бонс устига, қуйи палатанинг икки партия вакиллари фаолиятига боғлиқлиги партиаларни ишнинг жонлантиришга хизмат қиладди. Парламентга номзод қўраётган вақтда партиалар номзодларнинг маънабига, кўрсатган хизматларига қарамай, уларнинг қонунчиликни қай даражада тушунишига эътибор қаратишга мажбур бўлади. Демак, партиалар ўз сафларида имкон қадар фаол, биллими, фидойий кишиларни жалб қилишга ҳаракат қиладилар. Бу — партиаларнинг ўз дастурий мақсадларига эришиш имкониятларини янада оширади. Бу жараён Ўзбекистондаги сиёсий партияларнинг ривожланган давлатларда фаолият юритаётган сиёсий партиялар даражасига кўтарилишига олиб келади.

Қуйи палатанинг мансабдор шахслар, давлат арбобларидан холи бўлиши депутатларга ўз фикрларини эркин баён қилиш имконини беради. Олдигина мисол. Айтайлик, туман ёки вилоятдан сайланган депутат парламентдан жой олган ўз ҳокими олдига ўртага таш-

ланган масала бўйича мустақил фикр билдириши, ҳоким билан маъмулашувчилик тақлид кiritиши мушкуллигини ҳисобга олиш керак. Парламент қуйи палатасининг депутатлари ўзлар истиқбол қилаётган вилоят, туман ҳокимлари олдига ўзини кўрсатиш учун эмас, балки сайловчилар ва партиядоги савдошчилар олдига оёвру олишга ҳаракат қиладилар. Бу эса мамлакатимизда давлат қурилишини либераллаштириш сари қўйилган муҳим қадам бўлади.

Дунё таърибасига кўра, доимий ишловчи қуйи палати

ишини самарали ташкил этиш, унинг изчиллик билан мунтазам ишлаши учун имконият яратди. Бу палатанинг депутатлари ўз ваколатларини бевосита сайловчилардан олмай, жойларда маҳаллий ҳокимият органлари томонидан сайланган ёки таъинланади. Бу палатанинг депутатлари бошқаруш соҳасида банд кишилар бўлиб, улар кўпроқ сиёсий тарафга йўналтирилган қуйи палата ишлаб чиққан қонунларни амалга оширишга қўйилган хизмат қиладди.

Кўп мамлакатларда парламентнинг юқори палатаси

тирилиши Ўзбекистон Республикасининг қонун чиқарувчи ҳокимияти — парламент ислохотлари билан, икки палатали парламентнинг вужудга келиши билан бевосита боғлиқ. Табиийки, бонс ислохот давлат қурилиши соҳасида ҳам муайян ўзгаришлар қилишни талаб этади. Парламент ваколатларидаги ўзгаришлар ижро ҳокимияти билан парламент ўртасидаги ваколатлар тақсимланшига ҳам таъсир қўраётгани табиий. Шунинг учун парламент билан боғлиқ ўзгаришлар Ўзбекистон Республикаси Президентининг конституци-

риш бир томондан, давлат бошчилидан катта ҳаётий таърибига, етакчилик саводхонлигига, раҳбарлик маҳоратига эга бўлиши талаб этади, иккинчи томондан, белгилаган вазифаларни амалга ошириш учун ваколат муддатининг етарли бўлишини ҳам тақозо этади.

Жаҳон таърибаси шуни кўрсатадики, ўтиш даврини бошдан кечирётган мамлакатларда демократик ислохотлар амалга оширилаётган шунинг учун ишончлик ҳалқни ўзига шонирта олган, фуқароларнинг эътирофини қозонган, ташки ва икки сиёсатда катта ну-

ЖАЛҚ — ҲОКИМИЯТНИНГ БИРДАН-БИР МАНБАИ

танинг мавжудлиги ижро ҳокимияти устидан парламент назоратини қўлайитириш имконини беради. Бир йилда икки марта — фақат сессияларда йилгилидан парламент билан бу вазифани амалга ошириб бўлмайди. Доимий ишловчи профессионал қуйи палатанинг мавжудлиги эса депутатларга қонун ишлаб чиқиш ва уни қабул қилиш билан бир қаторда уларнинг ҳай даражада ижро этилаётганлигини ҳам назорат қилиш имконини беради.

Парламентнинг юқори палатаси ҳақида сўз юритилган бўлса, бундай палатанинг шаклланиши ҳам демократияни ривожлантиришга муҳим туртки бўлиши шубҳасиз. Федератив давлатларда парламентнинг юқори палатаси федерация субъектларининг вакилларидан иборат бўлиб, асосан уларнинг ҳудудий манфаатларини ифодалайди. Бироқ бу — икки палатали парламент тизими фақат федератив давлатларга хос дегани эмас. Унитар шаклдаги давлатлар ҳам икки палатали парламент кенг урф бўлган. Давлатнинг федератив ёки унитар эканлигидан қатъий назар парламентнинг юқори палатаси давлат аппарати

ишнинг самарали ташкил этиш, унинг изчиллик билан мунтазам ишлаши учун имконият яратди. Бу палатанинг депутатлари ўз ваколатларини бевосита сайловчилардан олмай, жойларда маҳаллий ҳокимият органлари томонидан сайланган ёки таъинланади. Бу палатанинг депутатлари бошқаруш соҳасида банд кишилар бўлиб, улар кўпроқ сиёсий тарафга йўналтирилган қуйи палата ишлаб чиққан қонунларни амалга оширишга қўйилган хизмат қиладди.

Кўп мамлакатларда парламентнинг юқори палатаси тирилиши Ўзбекистон Республикасининг қонун чиқарувчи ҳокимияти — парламент ислохотлари билан, икки палатали парламентнинг вужудга келиши билан бевосита боғлиқ. Табиийки, бонс ислохот давлат қурилиши соҳасида ҳам муайян ўзгаришлар қилишни талаб этади. Парламент ваколатларидаги ўзгаришлар ижро ҳокимияти билан парламент ўртасидаги ваколатлар тақсимланшига ҳам таъсир қўраётгани табиий. Шунинг учун парламент билан боғлиқ ўзгаришлар Ўзбекистон Республикаси Президентининг конституци-

риш бир томондан, давлат бошчилидан катта ҳаётий таърибига, етакчилик саводхонлигига, раҳбарлик маҳоратига эга бўлиши талаб этади, иккинчи томондан, белгилаган вазифаларни амалга ошириш учун ваколат муддатининг етарли бўлишини ҳам тақозо этади.

Жаҳон таърибаси шуни кўрсатадики, ўтиш даврини бошдан кечирётган мамлакатларда демократик ислохотлар амалга оширилаётган шунинг учун ишончлик ҳалқни ўзига шонирта олган, фуқароларнинг эътирофини қозонган, ташки ва икки сиёсатда катта ну-

фузга эга бўлган етакчиға кўп нараса боғлиқ бўлади. Мамлакат тараққиётини белгиловчи ва фуқаролар тақдирига дахлдор ислохотларни амалга оширишнинг аҳамиятини эътиборга оладиган бўлсақ, Президентнинг 5 йиллик конституциявий ваколат муддати анча қисқа эканлигига амин бўламиз. Дунёдаги бошқа мамлакатлар таърибасига назар таштайлик. Ҳозирда Америка Қўшма Штатларининг собиқ Президенти Рональд Рейган номини "Рейганомия" билан боғлайдилар. Ёки Буюк Британиянинг собиқ бош вазирини Маргарет Тетчер номини тарихда "тетчеризм" номи билан муҳраган. Ҳар икки етакчи ҳам ўз мамлакатда жиддий ижтимоий-сиёсий ва иқтисодий ислохотларни амалга оширилганлиги барчага маълум. Бироқ мамлакатнинг иқтисодий аҳолисини унглаш ва сайловчиларнинг ишончини қозониш учун Маргарет Тетчерга 12 йил керак бўлганлигини кўпчилик билармики? Рональд Рейган олиб борган сиёсат дастлабки йилларда қулгина эътирозларга учраган эди. Аммо унинг иккинчи муддатга сайланиши шундайлигига белгилаган ислохотлар самарали яқунлидан ва

америкаликлар унинг йилларидан баҳраманда бўлишлар ҳам. Бутун Америка ёки Англия халқи бу етакчиларнинг номларини алоҳида ҳурмат билан тилга олишлари бежиз эмас. Агар демократия қарор топган, ривожланган мамлакатларда ислохотлар бу қадар кўп вақт талаб қилган экан, ўтиш давридаги мамлакатларда Президентнинг ваколат муддати катта роль ўйнаши табиий. Фақат вақт Президент қўлаган ислохотларнинг маъзун-моҳиятини юзага чиқариши мумкин.

Ҳам ҳукумат, ҳам парламентдаги ўзгаришларнинг бир вақтда амалга оширилиши мамлакатнинг белгилаган мақсадлар сари интилишда, унинг тараққиётида давомийликни сақлаб қолишга салбий таъсир этиши мумкин. Ҳокимиятда давомийликнинг таъминланши мамлакатнинг таърихий ривожланишини, ижтимоий-сиёсий барқарорлигини сақлаш ҳолда тараққиёт этишига асос бўлади. Утказилиш назарда тутилган ислохотлар натижасида Президент ваколатининг еттинчи йилга келиб, икки палатали янги парламент икки йиллик таърибига эга бўлади. Сайловларда голб чиққан янги Президент энди маълум таърибига эга парламент билан ишлайди. Унда ҳокимиятнинг ҳар икки тарафининг ишда мутахассисларни таъинлаш, ижтимоий-сиёсий барқарорлигини сақлаш ҳолда тараққиёт этишига асос бўлади. Утказилиш назарда тутилган ислохотлар натижасида Президент ваколатининг еттинчи йилга келиб, икки палатали янги парламент икки йиллик таърибига эга бўлади. Сайловларда голб чиққан янги Президент энди маълум таърибига эга парламент билан ишлайди. Унда ҳокимиятнинг ҳар икки тарафининг ишда мутахассисларни таъинлаш, ижтимоий-сиёсий барқарорлигини сақлаш ҳолда тараққиёт этишига асос бўлади. Утказилиш назарда тутилган ислохотлар натижасида Президент ваколатининг еттинчи йилга келиб, икки палатали янги парламент икки йиллик таърибига эга бўлади. Сайловларда голб чиққан янги Президент энди маълум таърибига эга парламент билан ишлайди. Унда ҳокимиятнинг ҳар икки тарафининг ишда мутахассисларни таъинлаш, ижтимоий-сиёсий барқарорлигини сақлаш ҳолда тараққиёт этишига асос бўлади. Утказилиш назарда тутилган ислохотлар натижасида Президент ваколатининг еттинчи йилга келиб, икки палатали янги парламент икки йиллик таърибига эга бўлади. Сайловларда голб чиққан янги Президент энди маълум таърибига эга парламент билан ишлайди. Унда ҳокимиятнинг ҳар икки тарафининг ишда мутахассисларни таъинлаш, ижтимоий-сиёсий барқарорлигини сақлаш ҳолда тараққиёт этишига асос бўлади. Утказилиш назарда тутилган ислохотлар натижасида Президент ваколатининг еттинчи йилга келиб, икки палатали янги парламент икки йиллик таърибига эга бўлади. Сайловларда голб чиққан янги Президент энди маълум таърибига эга парламент билан ишлайди. Унда ҳокимиятнинг ҳар икки тарафининг ишда мутахасс

2002 йил — Қарияларни қадрлаш йили

Таълим сифати — бош масала

Мамлакатимизда Кадрлар тайёрлаш миллий дастурида белгиланган вазифаларни амалга оширишнинг иккинчи босқичига киришди. Бу босқич — сифат босқичи деб аталади. Яъни таълим тизимини тайёрлаётган ҳар бир кадр юқори сифат мезонларига жавоб бериши керак. Кадрлар сифати эса таълим сифатига боғлиқ...

коллекларида ўқув-тарбия фаолиятини замонавий талаблар даражасига кўтариш бўйича бир қатор фойдаланиш ва истиқболли тақлиф-мулоҳазалар илгари сурилди.

Кадрлар тайёрлаш миллий дастурининг иккинчи босқичи — амалда

Ушбу анжуман Тошкент тўқимачилик ва енгил sanoat институтида бежизга ўтказилмади. Негаки, бу институт республикамизда тўқимачилик ва енгил sanoat жабҳаси учун малакали кадрлар етиштириб берадиган таянч олий таълим марказидир. Айниқса, мустақиллик йилларида унинг ҳаётида улкан ўзгаришлар юз берди. Институт фаолиятини илгор замонавий негизларда тубдан қайта ташкил этиш учун катта миқдорда хорижий сармоялар жалб қилинди. Масалан, 2001 йилда Япония ҳукуматининг 4 миллион АҚШ доллари миқдоридagi беғараз ёрдами воситасида институтда энг замонавий сертификация лабораторияси, киём ва пойабзаллар учун алоҳида лаборатория, янги тўқув дастоҳлари, компьютерлар, аудио, видео синхронизаторлари ташкил этилди. Институт Халқаро тўқимачилик академиясига, Халқаро ипакчилик уюшмасига, Халқаро матбаачилик ташкилотларига аъзо бўлди.

Тошкент тўқимачилик ва енгил sanoat институти кучли педагогик салоҳиятига эга. Сўнгги йилларда институтнинг 150 нафардан кўпроқ профессор-ўқитувчилари 23 та хорижий давлатларда илмий-педагогик малакаларини ошириб қайтишди. Институт педагогик жамоаси ўз йўналишларидаги касб-хўнар коллежларида таълим сифатини яхшилаш борасида ҳам амалий ҳамкорлик ёрдамларини кўрсатмоқдалар. Аввало, институт қошидаги малака ошириш факультетида турдош касб-хўнар коллежлари ўқитувчи-ходимлари мунтазам равишда ўз малакаларини оширомоқдалар. Иккинчидан, институт жамоаси, мана бир неча йилдирки, таъливлар асосида турдош касб-хўнар коллежлари ҳамда академик лицейлар учун дарсликлар ва маъруза матилари устида ишламоқдалар.

Жумладан, улар томонидан тайёрланган 23 номдаги дарсликлар, маъруза матилари ва услубий қўлланмалар биз юқорида эслаган анжуманда иштирок этган 61 та касб-хўнар коллежи раҳбарларига тақдим этилди. Бу — анжуманда муҳокама қилинган олий ўқув юртлири ва ўрта махсус таълим тизими ўртасидаги амалий ҳамкорлик масаласига Тошкент тўқимачилик ва енгил sanoat институти жамоасининг аниқ жавоби бўлди.

М. САФАРОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

Бундан 51 йил муқаддам Касби туманидан қарийб 1000 хонадон Тошкент вилоятига кўчирилган эди. Шу жумладан, Чилимбош қишлоғилик биринчи ўқитувчи Омонов ҳам. Ушунда унинг ўғли Сувон 11 ёшда бўлган. «Нима учун кўчиришди?» Бунинг сабабини ҳеч ким билмасди. Айтилдики, тамом-вассалом. Бўйин буриш, бош тортиш йўқ. Бажариш шарт.

Орадан анча йиллар ўтиб, аниқроғи, 1972 йили Сувон киндик қони тикланган Чилимбошга келди. Бунга отасининг гапи сабаб бўлди.

— Ўғлим, унутма, инсоннинг Ватани битта бўлади. Ота-боболаримиз мазори уша ёқда — Чилимбошда. Қишлоғимиз ўрни янтоқроқ бўлиб ётибди, деб эшитаман. Бизлар тирик бўла туриб, Чилимбошни обод қилолмасак, қандоқ буларкин?

Сувон ўша пайтдаги туман раҳбарларига учрашди. Аммо улардан тайинли гап чиқмади. Нима қилиш керак? Орадан анча вақт ўтди. Сувон Чилимбош қишлоғини обод қилиш фикридан қайтмади. Ертула қазиб, ўша ерда яшайди, ишлади. Уни қоратди, қишлоқдоқчилик ҳам бирин-кетин қўчиб кела бошлади. Шундай қилиб 18 йил дағдада росмана қишлоқ пайдо бўлди. Ёшлар кўп, лекин бу ерда мактаб йўқ эди. Табиий газ, водопровод ҳақида орзу қилмасча ҳам бўларди. Йиллар қишда лой, ёзда эса тизза бўйи чанг-тўроқ, денг. Ҳаёт бир маромада давом этила, одамлар умид ва эртанти кунга ишонч билан яшашарди.

Мустақиллик эълон қилинган кун Чилимбош қишлоғида тўй бўлиб кетди. Бундан ҳаммадан кўпроқ Сувон бобо суқанди. У табиатга кўра, ушлаган жойини «узатдинг» кишилар тоифаси-

йили давлатга белгиланганидан ошириб гўшт, сут, пахта, дон топиради.

— Шундай эркинлик замонида ҳам ночорлар борлигини кўриб, жоним бўзимга келади, — гурун беради у. — Ҳўш, ноғирон бўлса, бунга тушуниш мумкин. Аммо билганда кучи бўла туриб, ўз-ўзини боқолмасангиз уят-да. Нима, иш йўқми?

га қараса, гоҳ далада трактор ҳайдайди, бир қарасангиз пўрим кийиниб «УАЗИК»да шаҳарга кетаётган бўлади. Қишлоқда неки маърака-мавлуд бўлса, барига бош-қош. Ҳамма унинг оғизга қарайди. Кимдир нотўғирок қилиқ қилса, аяб ўтирмайди. Шундай бўлса-да, бирор киши ҳақида унинг юзига тик қарамаган.

Чилимбошлик Сувон бобо

дан. Қишлоқда «Сувон чатоқ», деб танилганлиги ҳам шундан бўлса керак. Мустақилликнинг илк кунларидангиз енг шимарли ишга киришганлигини, янги замон рўҳини тушунаман билан юзинг-кўзинг демай олишганлигини кўпчилик яхши билди.

— Фермер бўламан десам, — мўйловини бураб, муғом-бирона жилмаяди Сувон бобо, — бир амалдор ер бермай икки йил сарсон қилди. «Чорва фермаси. Ер нима керак? Ем-хашакни хўжаликдан олавер», дейди. Кўнмадим. Тортишдим. Ҳўри 21 гектар ер олдим. Ҳўрада раиснинг ишдан кетгани тилга тушди. Энди унинг ҳамма нараси бери. Техника воситалари, 40-45 бош қорамол, 100 га яқин ҳисори қўй... Ҳар

Ишлайман деганга бугун ишда кўп нарса йўқ. Бир мисолни айтий. Эшқувват деган ошман бор. Мендан бир ёш катта. Пенсияга чиққанга анча бўлди. Умри ўтиб, ёлчилик бўлимаган. Турт мучаси сопа-соғ. Хотиним нордай. Уйда бир этак бола... Ишларини ночор. Нимадан бу? Ишқамасликдан. Шундай замонда ўзининг ўзинг эпламасанг, 4-5 та нафринг тегмасан, сен қандай одамсан ўзи, дейман унга. Мана, ўзим. Пенсионерман деб ётсам бўлади-ку. Бунинг устига саломатлигинг ҳам яхши эмас. Авария чоғида суякларим 16 жойдан синиб, қаттиқ жароҳат олганман. Лекин тинмайман. Тирик одам тинмаслиги керак. Йўқ, мен бунга мақтанган учун айтаётганим йўқ. Урни келиб қолди-да...

Дарҳақиқат, Сувон бобо Омонов гоҳ қўрадаги моллар-

— Одамларга раҳмат, — дейди у. — Гоҳ қаттиқ гапирсам ҳам ҳурмат қилиб индашмайди. Илоҳим, уларни Худо ҳурмат қилсин. Эл кимга қулоқ солишини, кимдан отиб олишини яхши билди. Отам Чилимбош қишлоғининг биринчи ўқитувчиси бўлган. Биринчи мактабини қурган. Мен ҳам отамнинг йўлидан бордим, холос. Номин чиқсин, деганим йўқ.

Аслида ҳам шундай. Сувон бобо қишлоғига унинг ободчилигига қайишадиганлардан. Масалан, 6-7 километрик масофага табиий газ ўтказишда ўзи бош бўлди. Ушунда у ҳар бир хонадондан 65 сўмдан пул йилганган. Нима учун бундай қилганин, Нима учун бундай қилганин, деган саволимизга у:

— Ҳамманнинг ҳиссаси қўшилди деган гап учун керак бу, — жавоб беради отахон. —

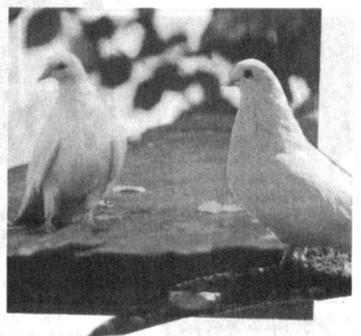
Битта Сувон бобо эмас, қишлоқ қилди, деган одамлар. — Бир вақтлар чанги қиқиб ётадиган тупроқ кўчалар унинг шахсий маблагини ҳисобидан асфальт қилинди. Лекин бобо бу нарсалар билан мақтанганини хўш кўрмайди. Мақсали — қишлоғи обод бўлса, бас. Ҳозирги кунда яна бир хайри ишга қўл урган. Иқтидорли ўқувчиларга ўз ҳисобидан stipendия беришни йўлга қўйди. Чунки улар яхши ўқишса, эртага асл одамлар бўлиб етишишса, аввало, Чилимбош қишлоғига, Касби туманига, Қашқадарё вилоятига, охири-оқибатда Ўзбекистонга фойдаму? Мана гап қарда!

— Болаларимга бир умрлик давлат берганман, — дейди отахон. — Бу олий маълумот, касб-хўнар. Кетмас давлат деганлари — шу. Айримлар фарзандларига уй-жой қуриб бериш, машинали қилиш, мол-мулк қолдириш учун ўзини ўтга-чўққа уришади. Билмайдики, отанинг моли блага вафо қилмайди. Унда кўра маълумотли қилинг, касб-хўнар ўртагинг, ишбилармон этиб тарбияланг. Шунда у киндик қони томган жой учун жонини фидо қилди.

Ҳақ гап. Чилимбош қишлоғи аҳли нега Сувон бобо Омоновнинг соясига кўрпа солади? Саминий ҳурматининг боиси нимада? Назаримда, одамлар ундаги тўғрилик, ҳадоқлик, ростгўйлик, меҳнатсеварлик каби сифатларини қадрлангани учун. Бу эса инсон учун катта саодатдир.

Нарзулла РАВШАНОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

Шу куннинг мавзуси

Бир-биримиз билан ҳар кун қиладиган муомалада шундай мазмундор сўзларни ишлатамиз-у, унинг қандай қудратга эга эканлиги ҳақида кўпма уйлайвермаймиз. Атрофдагиларнинг бир-бири билан саломлашувига эътибор беринг:

- Ассалому алайкум.
— Ваалайкум ассалом.
— Тинчмисиз, соғлигингиз яхшимми?
— Худога шукр, ўзингиздан сўрасак...

Эки бўлмаса онанинг фарзанди билан бўлган суҳбатига қулоқ тuting: — Тинч бўлсаларинг бўлди, болам. Илоҳ қўшгани билан қўша қари. Хуллас, ҳар қадамда «тинчлик» сўзи юракларимизни қувватлантирувчи, кўнглимизни ёритувчи ва юзимизни ҳамда чиройимизни равшан қилувчи бир ҳарорат эканлигига амин бўламиз.

ТИНЧЛИКДАН ЎТАДИГАНИ ЙЎҚ

«Кўшнинг тинч - сен тинч» деган халқимизнинг мақоли бора. Атрофимизда бўлаётган воқеаларни зийраклик билан таҳлил этсангиз, шу мақолага «тинч» сўзи сизнинг ҳаётингизда ҳам нақдлар катта аҳамиятга эга эканлигини тушуниб етасиз. Яқинда бир танишим бошдан ўтган воқеани гапириб берди.

— Катта ўғлимни уйлантиришимдан уч кун олдин кўшнингизнинг ўли ёмон болаларга қўшилиб қамалиб қолди. Бизникида тўйга тайёргарлик, хурсандчилик, ҳар кун меҳмондорчилик. Кўшнингизникида эса ҳар кун йнги. Кўнгли сал ёришсин деб ҳар кун кечқурун чакриб чиқаман, чиқмайди. Юрагига сигмайди. Хуллас, қандай тўй ўтди, қандай меҳмонлар келиб кетди, билмадим. Кўнглим хира бўлиб, одамларнинг юзига тикка қарай олмайман, тўе менинг ўғлим қамалиб қолгандай. Э, қадимигар бекорга айтишмаган экан, «Кўшнинг тинч — сен тинч» деб.

Ҳа, «тинчлик» ҳар бир инсон учун, оила учун, юрт учун. Ватан учун нодек азиз ва улуг бир шукроналиқдир.

Ўзбекистон учун ўз фуқароларининг тинччилигини ортқ вазио йўқ. Юртбошимизнинг шу юрт ва шу элнинг беҳавотир яшаш учун қилаётган салб-ҳаракатлари ҳам мусоффо осмонимизнинг доимо қўёш билан ёруғ бўлишини тиллашди.

Тинчлик бўлмас экан, оталаримиз ва оналаримизнинг кўнглига чироқ ёқса ҳам ёришмайди, чунки улар дунёда фақат болаларнинг бахти деб ишайди. Тинчлик бўлмас экан, деҳқон далага кетмонини елкага ташлаб бемалол чиқмайди, чунки даладор ютиб юборгудек бўлади, қулиб турган қўёш ҳам оғирлик қилади, чарқаб турган юлдузлар ҳам юрагингга санчилиб тургандек бўлаверади. Топган дунёси ҳам, кўрган кунни ҳам, юрган йўли

ҳам тинчлик бўлмаса қадрсиз бўлади. Шунинг учун ҳам тинчлик учун курашишимиз керак, тинчлик учун жон фидо қилишимиз керак, тинчлик учун энг асосийси меҳнат қилиш керак! Меҳнат қилсангиз Ватанингиз қудрати зиёда бўлади, чегараси мустаҳкам бўлади.

— Катта ўғлимни уйлантиришимдан уч кун олдин кўшнингизнинг ўли ёмон болаларга қўшилиб қамалиб қолди. Бизникида тўйга тайёргарлик, хурсандчилик, ҳар кун меҳмондорчилик. Кўшнингизникида эса ҳар кун йнги. Кўнгли сал ёришсин деб ҳар кун кечқурун чакриб чиқаман, чиқмайди. Юрагига сигмайди. Хуллас, қандай тўй ўтди, қандай меҳмонлар келиб кетди, билмадим. Кўнглим хира бўлиб, одамларнинг юзига тикка қарай олмайман, тўе менинг ўғлим қамалиб қолгандай. Э, қадимигар бекорга айтишмаган экан, «Кўшнинг тинч — сен тинч» деб.

Ҳа, «тинчлик» ҳар бир инсон учун, оила учун, юрт учун. Ватан учун нодек азиз ва улуг бир шукроналиқдир. Ўзбекистон учун ўз фуқароларининг тинччилигини ортқ вазио йўқ. Юртбошимизнинг шу юрт ва шу элнинг беҳавотир яшаш учун қилаётган салб-ҳаракатлари ҳам мусоффо осмонимизнинг доимо қўёш билан ёруғ бўлишини тиллашди.

Тинчлик бўлмас экан, оталаримиз ва оналаримизнинг кўнглига чироқ ёқса ҳам ёришмайди, чунки улар дунёда фақат болаларнинг бахти деб ишайди. Тинчлик бўлмас экан, деҳқон далага кетмонини елкага ташлаб бемалол чиқмайди, чунки даладор ютиб юборгудек бўлади, қулиб турган қўёш ҳам оғирлик қилади, чарқаб турган юлдузлар ҳам юрагингга санчилиб тургандек бўлаверади. Топган дунёси ҳам, кўрган кунни ҳам, юрган йўли

ҳам тинчлик бўлмаса қадрсиз бўлади. Шунинг учун ҳам тинчлик учун курашишимиз керак, тинчлик учун жон фидо қилишимиз керак, тинчлик учун энг асосийси меҳнат қилиш керак! Меҳнат қилсангиз Ватанингиз қудрати зиёда бўлади, чегараси мустаҳкам бўлади.

— Катта ўғлимни уйлантиришимдан уч кун олдин кўшнингизнинг ўли ёмон болаларга қўшилиб қамалиб қолди. Бизникида тўйга тайёргарлик, хурсандчилик, ҳар кун меҳмондорчилик. Кўшнингизникида эса ҳар кун йнги. Кўнгли сал ёришсин деб ҳар кун кечқурун чакриб чиқаман, чиқмайди. Юрагига сигмайди. Хуллас, қандай тўй ўтди, қандай меҳмонлар келиб кетди, билмадим. Кўнглим хира бўлиб, одамларнинг юзига тикка қарай олмайман, тўе менинг ўғлим қамалиб қолгандай. Э, қадимигар бекорга айтишмаган экан, «Кўшнинг тинч — сен тинч» деб.

Ҳа, «тинчлик» ҳар бир инсон учун, оила учун, юрт учун. Ватан учун нодек азиз ва улуг бир шукроналиқдир. Ўзбекистон учун ўз фуқароларининг тинччилигини ортқ вазио йўқ. Юртбошимизнинг шу юрт ва шу элнинг беҳавотир яшаш учун қилаётган салб-ҳаракатлари ҳам мусоффо осмонимизнинг доимо қўёш билан ёруғ бўлишини тиллашди.

Тинчлик бўлмас экан, оталаримиз ва оналаримизнинг кўнглига чироқ ёқса ҳам ёришмайди, чунки улар дунёда фақат болаларнинг бахти деб ишайди. Тинчлик бўлмас экан, деҳқон далага кетмонини елкага ташлаб бемалол чиқмайди, чунки даладор ютиб юборгудек бўлади, қулиб турган қўёш ҳам оғирлик қилади, чарқаб турган юлдузлар ҳам юрагингга санчилиб тургандек бўлаверади. Топган дунёси ҳам, кўрган кунни ҳам, юрган йўли

май: — Бизам ўғлим, Тинчликда яшаймиз, фақат қўшнинг номи сал бошқачарок, — дейман унга.

Бугун ўғлим яна бир гап айтиб қолди: — Дала, Ўзбекистонимиз ҳам Тинчлик кўчасида яшайди-я.

Мен уни маълумладим ва тинчлик болаларимизга нақдлар кераклигини яна ҳам тедранроқ ҳис этдим.

— Тинчлик, кўзингга қараб юр, алаҳирирама!

Ялт этиб орқамга қаралдим. Ёш болани етаклаб олган аёл хижолат чекди шекилли: — Ана, амакингни ҳам йўлдан қолдиридинг, — деди.

— Ўғилчангининг оти Тинчликми, ё мента шундай эшитилди? — дедим беҳиштиёр бир аёлга, бир болага термулди.

— Ҳа, оти Тинчлик, янглишмадингиз. 16 февраль кунни тутилган. Елбизгизда, террорчилар Тошкентда портлаш қилган кун. Шу кунни турмухонада элим. Соат тўққизларда кўзим ёриди. Ўғил кўнглимдан хурсанд бўлиб ётибман. Бирдан палатада шивир-шивир бўланиб кетди. Тушдан сўнг эса уйдагилар келишди. Олиб келган нарсаларни ичидан бир хат чиқди: «Ҳули, ўғил муборак, умри узоқ бўлсин. Кўрқма, ҳаммаёқ тинчлик. Агар рози бўлсанг ўғлимизнинг исмини Тинчлик қўямиз».

У оила сирини очиб қўйдим, дегандек қизардим. — Тинчлик, ўғлим, амакингга хайр ле.

Мен эса шоша-пиша: — Йўқ, йўқ хайр лема, мен сенга «Салом Тинчлик» дейман ўғлим, — дедим.

У эса менинг гапимни ёлдиб олиб, йўлда қайта-қайта айтиб борарди: «Салом Тинчлик, Салом Тинчлик...»

Хамид НОРҚУЛОВ.

Конимехнинг қорақўл маҳсулотлари

Мамлакатимизда қорақўлчилик билан қадимдан шуғулланиб келинади. Қорақўл терилари ўзининг бетакрор ранги, турли хил товланиши ва жиловаси билан ажралаиб туради. Ундан тайёрланган маҳсулотлар эса бежиримлиги, инсон организмига фойдалилиги ва ниҳоятда хари-дорчилиги билан қадрланади. Шу боис, жаҳон бозорида

қорақўл теридан ишлаб чиқарилган буюмларга талаб катта.

Новий вилоятининг Конимех туманидаги «Сарибел» ширкат хўжалигида қорақўл териларини қайта ишлайдиган ва улардан маҳсулот тикадиган «Уч бош» деб номланган хусусий корхона иш бошлади. У тадбиркор Эсон Узоқовнинг маблагга ҳисо-

бига қурилади. Ҳозир хусусий корхонада қорақўл терилардан пальто, қўлоқ, телпак ва бошқа маҳсулотлар тикимокда. Шунингдек, хўжаликдаги 20 та ёш йўлит иш билан таъминланди.

СУРАТЛАРДА: хусусий корхона фаолиятдан лавҳалар.

Собир ЗУФАРОВ (ЎЗА) олган суратлар.

«Одина»нинг ойдин йўли

Мақтада бошланган ташаббус мамлакат миқёсида эътироф этилди

Биз кўп ҳолларда ўз истеъдодимиз ва иқтидоримизни юзига чиқариш мақсадида шаҳар томон интиламиз. Ҳали 30 ёшга ҳам кирмаган, Шаҳрихон туманидаги 29-ўрта мактабда ўқувчи-ёшлар учун тикуччилик тўғрисидаги фаолиятини бошлаган қишлоқнинг оидийгина чевар қизи Одинахон Отахонованинг бугунги кунда эришган ютуқларини кўриб эса ҳақиқий иқтидор, ҳақиқий истеъод ҳар жойда бўйи кўрсатиб, ривож топаверини амин бўлади.

Одинахон мактабда болаларга меҳнат таълимидан сабоқ бериши билан бирга ўз шогирдларини тикуччилик «сирларидан» воқиф этиб бошлади. Ёш чеварларнинг илк тиккан кийимлари мактаб тиккан кийимлари бўлди. Ўқувчилари либослари муаллимлари, ўқувчи-ёшлар, уларнинг ота-оналарида қизиқтириш бошланди. Ёшлар қўлида жало топган дилбослар аста-секин вилоятга тарқалди. Ниҳоят, Одинахоннинг шогирдлари ана шу кийим-кечакларини туман ва вилоят миқёсида бўлиб ўтган кўрик-тан-

ловларга олиб борди. Ва улар мана-мани деган чеварларни доғда қолдириб, вилоят таълимнинг голлиби бўлишди. Таълимнинг республика босқичида Одинахон ва унинг шогирдлари андижонликлар шарафини муносиб ҳимоя қилиш билан бирга бошқа вилоятлардан ҳам буюртмалар олишга эришди.

Энди Одинахонда хусусий фирма очиб, тадбиркорлик ҳаракатини янада кенгайтириш иштиёқи туғилди. Шундай қилиб, 1997 йилда «Одина» хусусий фирмаси ташкил этилди.

Утган йил Одинахон учун ҳам, фирма учун ҳам омадди келди. Одинахон Отахонова «Ташаббус» кўрик-танловида муваффақиятли иштирок этиб, республика босқичида голлибар сафидан жой олди.

Бундай рағбатдан руҳланган Одинахон яна бир хайри ишга қўл урди. Кунин-кеча у раҳбарлик қилаётган фирма қошида «Эту» деб номланган ишлаб чиқариш ва ўқув маркази очилди. У хотин-қизларга чеварлик, ҳамширалик ва пазандалик сирларини ўргатади. Марказ ҳадемай қишлоқ ёшлари, уйиш ўтирган хотин-қизлардан

юз нафарини ўз бағрига олади. Бу ерга ҳар кун йўлаб ёшлар ўқиш, хўнар ўрганиш истагида келмоқда.

— Келгусида чет эл сармоясини жалб этиб, замонавий либослар тикишда хорижий фирмалар билан ҳамкорлик қилиш ниятимиз бор, — дейди О. Отахонова. — Мақсадимиз ўқувчилар либосларини янада тақомиллаштириш, ҳар бир мактабда марказининг таянч нуқталарини очиб.

Мақтада бошланган ташаббус бугун мамлакат миқёсида ўз эътирофини топди. Фирма 29-мактаб жамоаси билан доимий ҳамкорликда иш олиб бораётир. Шунингдек, мактабда тахсил олаётган кам таъминланган оилалар фарзандларини кийим-кечаклар билан таъминлашда ҳам Одинахоннинг жамоаси катта ёрдам бермоқда.

О. СИДДИКОВ, вилоят халқ таълими бошқармасининг «Зийор» газетаси муҳаррири.

Хитой ипаги азалдан дунёга машҳур. Унинг хомашё бозорига кириши ҳар қандай давлатга ҳам насиб қилавермайди. Лекин Бухоро пилласи бунга йўл топа олди. Дарвоқе, бу маҳсулот айнан Хитой билан ҳамкорликда барпо этилган Ўзбекистон-Хитой «Бухоро-Хвашен КолТД» қўшма корхонасида тайёрлана бошланди.

«БУХОРО-ХВАШЕН КОЛТД» ЖАҲОН БОЗОРИГА ЧИҚМОҚДА

Қўшма корхонани «Бухоро ипаги» ҳиссалдорлик жамияти хитойлик ҳамкасблар билан ҳамкорликда ўтган йилнинг баҳорида ташкил этган эди. Янги корхонанинг лойиҳа қиймати 2,22 миллион АҚШ долларига тенг бўлиб, «Бухоро ипаги» унинг низоми жамғарма-сига 38 фоизлик улуш билан кирди.

Жаҳон андозаларига мос маҳсулот ишлаб чиқараётган қўшма корхонада барча жараён компьютерлаштирилган. Ипнинг илгичка ёки қалинлигини дастгоҳларнинг ўзи назорат қилади.

Кайнатилган пиллалар ўзи «йнгирив хонаси»га тушиб туради. Қўшма корхона ишга тушиши билан 350 нафар бухоролик хотин-қиз мўжм иш жойига эга бўлди. Шу йил Наврўз байрами арафасида корхонанинг иккинчи навбати иш бошлайди. Бу яна 130 нафар иш ўрни дестақдор. Ҳозирга қадар Хитой бозорига 25 тонна маҳсулот жўнатилди. Корхона тўла қувват билан ишлаб бошлаган, бу ерда 1100-1200 тонна хомашё қайта ишланади ва унинг аксарияти хориж бозорига чиқарилади.

Илҳом САФАР, ЎЗА мухбири.

